

E-745

Rauja Gromata,

kurros' dar wien' Kart' parakita randam, ant ko
daboti reik, kad kas sawo Skunda del kofio
Daitto paczam Karalui pranest'
noretu.

Maloningas Karalus rods Gromatoj 17toj' Dienoje Karwelinnio
Menesto, Mette 1798. isdutoje jau aikties parakes ir palepes
buwo, ka tiems daryti pilas, kurrie sawo Skundas del kofiu Daittu
Jamui pasam pranest' noretu.

Bet kadangi iskolien issirode, kad daug Padonu Karalus Wale bey
Palipimma, toj' Gromatoje wissiems po Akciu deta, ne tikray ismane,
arba tik' pagal ta ne wissan po Tielge; tai todėl Karalus, jeib kojnas
Padon's Jo Wale busenczame zese tikray ismannyr' galen, reikalinga
esant numane, sekanczius Paqumimus pridet' ir wissiems Padonams i
Zinne dit'. Butent

ant 1mo. Kadangi Karalus jau wiska taipo itaises yra, kad
kojna per Pusta Jamui nustata Gromata, Jamui ir tikray i Rankas
iduta busent', lyg taipo ir Padonai Utraska is Karalaus per Pusta tik-
kray wel gauze; tai Padonai ne jokios Naudos is to sulaukti ne gal, kad
patis i Berling nueitu, sawo Gromatas paczam Karalui i Rankas idit'
ir ant Jo Atsakos bey Palipimmo eze laukt' noretu. Bet tai jiems toli-
daugiaus ant Iskados but' turretu, kadangi ten nukellandami ir laukda-
mi namnej' sawo Remesta ir Darbus ant Lauko uzgaisa, be Reikalo
daug Czeso praleidzia, Pataikai passiduda ir prie tos passireatin'. De-
len to Maloningas Karalus tikray passitik' ir sulaukia, jog wierni sawo
Padonai tai, ka jiems eze sakeš, wiernay apdumose, tam paklusmus
passirodise ir saw ant Gero passinaudose.

Ant 2tro. Karalus rods jau senney uzdraudes buwo, idant wiss
Parapiónai, arba Raimynai is Kiemo, kaip pirm to paprate buwo, is
sawo Namnu n'iskellautu, patis sawo Gromatas ir Skundzias Kará-
lui idit' ir pranest' noredami. Is šio Czeso Karalus tai ne jokiu Bu-
du daugiau ne pawelis, neigi ne perleis. O kad Padonai to taczans
issidrenstu, tai Karalus kojna Kart' tús isthyrieti dus, kurrie fittus ant
to butu ragine ar perkalbeje, o fittie skaudzen ant Kuno nukorawoja-
mi bus.

Ant 3czo.

79

Ant. 330. Kadangi ikšol ir tankien Miesczonei arba Remestnin-
tai is Miestu, Raimynai is Kienu, arba fitti tarp sawes sussiwienu
Zmones keltis is ju Surinkimo isrinko ir i Berline nusiunte, kurrie
tad' ant Rastu naminej' passilikkusuju wis fellauja ir be Reikalo per
Zeme sukka', o jeib tai wis daryt' galetu, fittus dar tankien ragin' ir
perkalba, kad sawo Skundas ir Prowas wis atnaujintu; tai Karalus
palepes yra, fittotius Zmones nutwert' ir pas Prowininka nuwest'.
O jeg cze issirodys, kad jie tikray fittus sujuddino, tai ir jie skaudzey
ant Runo korawojami bus.

Ant 4to. Jau wissar padawadita yra, kad tie Padonai, kurrie
fittotias Gromatas, kurroms Karalui sawo Skundas pranest' noretu,
tikru ir permanitinu Budu patis rasit' ne galetu, pas Prowininkus,
arba pas tus Wyrus, kurrie Istrutije, ar Karalauczuse, arba pas Ma-
gistrota kozname Mieste tam Karalaus istatiti yra, nueiti ir jus prabiti
gal, kad jiems tas Gromatas rasitu. Togidel fittumi wissi Padonai
pagrandenami, idant tokiems, tam ne istatitiems ir ledakiems Wyrams
fittame Dalys ne passiwieritu, kadangi jie fittiems tik' rodit' apum-
ma ir jus tumi Wyraushbes Istatimams ir Palepinams passipriesit'
iswadzioja, jeib saw Piningu ussiwelnytu.

Ant 5to. Koznam, kurs tam ganna mokit's butu, rods paweli-
ta yra, sawo Gentiems ir Pazystamiems fittotias Gromatas, Karalui
nusiust' passirtas, rasyti, bet tassai ne tiktai Warda to, kurs ta Gro-
mata nor, ir kur gywenas, bet ir sawo paties Warda, kas esas ir
kur gywenas po tos Gromatos parasyti tur.

Kurs tai ne darrytu, arba swetimo Zmogaus Warda po Gro-
mata parasytu, arba annu Zmonu Wardus, kurrie ta Gromata
podraugen rasyt' dawu, po ta ne parasytu, tas per netikra Rodininka
ir Pagalbininka laikomas ir pagal Zemes Istatimus didey stropojamas,
ar korawojamas bus.

Ant 6to. Tie, kurrie apludijami bus, kad fittotiosa Gromatosa,
kurrias Wardan fittu Zmonu rasit' turrejo, tyczoms ir su Zinne ne
tiesa esancjus Daiktus, arba Mellus parase, arba annus Zmones butu
ragine ir perkalbeye be tikru Priezasciu, ar niekingu Daiktu deley sku-
stis', didey korawojami, arba i Cuktuse nugabenam bus.

Ant 7to. Tokias Skundas ar Prowas, apie kurras Karalui jau
wien' Kart' rase, o Jissai jas tikray ismeginno ir atsudijo, niek's Kar-
alui ant naujo pranesti ne tur. Tai usdrausta yra.

Ant 8to. Taiwojan ir ne pawelita, tad', kad Prowa nu wissu
tam Zemej' istatitu Wyraushbu jau daug Syh' ismeginta ir pagal Ista-
timus atsudita butu, is Karalaus issimelst', kad Jissai fittaip atsuditu.
Karalus nu sawo Szallies uz tai tikray rupis, ir koznam pristos, jeib
jam tai, kas jojo tikray yra, irgi tai, ka jis tikru Budu per sawo
Pro

Prōwā laimējo, pasiļķtu, o ne kēs, kad fitti iš bilie kokiēs Priežasties
jē ant naujo uzkabintu, kadangi iš to tikt Prowos be Palowos randast, o
Teiſybe nie kados taip weikien ir tikfray ne gal dāroma but', kaipo Ka-
rālus ant Maudos Padonā wēlija.

Ant 9to. Priegtam kožnas sawo Skunda pirmuczans tam Pro-
wininkui pranesti tur, po kurrio stow, o paskun tolaus pas aukstēsne
Wyrausybe, toj žemes tam istatita, Pagālbos jēfkoti tur. O jey ir
pas taje ne rastu, ko jis nor, arba jey mislitu, kad ſiji jam Neteiſybe
butu darius', tai prie aukšczausos Wyrausybes tās žemes kreiptis ir tā-
je melsti tur, kad ſiji jo Prowā iſmegintu ir jam pristotu. Tiktai tad',
kad fitta aukšczausaji Wyrausybe jam pristot' ne norētū, arba ne butu
atsūdijus', kaipo jam teiſy ēsant rodos, tokiam Padonui Walle yra,
su sawo Grōmata Karalauspi kreiptis, bet tad' wissas, iš Wyrausybiū
jam dūtas Grōmatas, i sawo Grōmatā idetas, Kāralui podraugien
misūsti tur.

Ant 10to. Kurs pagal tai, kas koj Grōmatoje ant 7. 8. 9. para-
ra stow, ne tikfray elgis, tas pats kaltas bus, kad Kāralus ant jō
grōmatos nieko ne atsūdis, bet taje Wyrausybei, po kurrios tas Pa-
w's stow, misūst, jeib ſiji sakytu, ka daryti ir sulaukti turris.

Ant 11to. Jey kas pasiđrystu, Kāralui su žinne Mellus pra-
nesti Wyrausybe, ar fittus Wyrus, po kurriū stow, apmellūt' ir ap-
kalbēt', arba, nū Wyrausybes jau tankien ir aikšien ganna pamokints,
paczans to neatbodams, pasiđrystu Kāralu Mellais ir Niekais apsun-
tint', ir tūmi Czesa, Jamui ant žemes Waldimmo labban reikalingā
gaisint', tai fittos Padons pagal Ištātimus didey stropojam's ar for-
wojam's, ar i Cuktuse nugabēnamas bus, kadangi toksai, tā, wis-
siems Padonams nudalhytā Pawēlija, paczam Kāralui sawo Skun-
das pranesti, tokiū netikfrū Budū wartōjes buwo.

Ant 12to. Jeib nū ſio Czeso tas piktis Paprātims, wis be tikfro
Priežasczo ſkūstis ir tūmi Nepalaju daryt', ben Syki wissay palautu,
tas Kāralus tām Praesidentams, pas kožnā Wyrausybe ēsantiems, jau
pawēlies ir paliupes yra, kad jie, jey siems Grōmatos tokiū žmonū, kur-
be tikfrū Priežascziū ſkunde, iš Berlinēs atgalos sunczamos bus,
tokius žmones, taipjau ir tūs, kurrie i Berline pries Kāralaus Wa-
Wardan fittū miējo, irgi tūs, kurrie uždraustū Budū fittiems Gro-
matas taše, tojau apkāstu, ir jūs per Prowininkā išklausinėje ir kaltus
iſprāde, pagal Ištātimus pakorawot' dūtu.

Ant 13to. Gallausy Kāralus tikfray passitit, jog aukšczausaji
Wyrausybe jō Karalystēs, taipo ir Wyrausybes kožnoj Karalaus žē-
mėje ēsancijos wiernay ir nepalautinay procawosent' ir už tai rupisenti,
kad Padonai Proga neteisū Budū ſkūstis ne gautu; kad Prowos, apie
kurrias žinne gauna, dėl neikingū Skundū užtrukinnamos ne butu;
kad

Kad ne wierną ir neteisą Elginną tū, po ją stowinczią Prowininkū ar
Karalaus Szluzaininkū ne kestu, bet už tai stropotu; kad wissiemis, ko
prašantiems arba dėl ko skundziantiems atskien ir placzen ganna sahytu
ir roditu, ką jiems daryti ar sulaukti reik, iš wisso, wiską taipo dawa-
ditu, kad nieks Progōs, ney Priezastiēs ne turrētu, dėl kokios Neteis-
bės, jam tikray darytōs, Karalui sawo Skunda pranešt ir iš Jo Pa-
galbōs išimess'.

Berlinej' 21toš' Dienoje Geguzinnio Menesio, Mette 1799.
išdita.

Priczkus Billus.

Ms.: 298389-10